

APSTIPRINU
Valsts sociālās aprūpes centra “Zemgale”
Direktors Kristaps Keišs

2021.gada 30.jūnijā

**LATVIJAS REPUBLIKA
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA**

**VALSTS SOCIĀLAS APRŪPES CENTRS
“ZEMGALE”**

2020.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Iecavā 2021

SATURS

| | | |
|-----------|--|-----------|
| 1. | Pamatinformācija | 3 |
| 1.1. | Iestādes juridiskais statuss | 3 |
| 1.2. | Iestādes funkcijas un uzdevumi | 3 |
| 1.3. | Iestādes īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas | 3 |
| 1.4. | Pārskata gadā galvenie paveiktie uzdevumi | 3 |
| 1.4.1. | Pārskata gadā veiktie pasākumi infrastruktūras pilnveidošanai | 4 |
| 1.4.2. | Pārskata gada būtiskākie kapitālieguldījumi | 4 |
| 2. | Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti | 6 |
| 2.1. | Budžets | 6 |
| 2.2. | Plānotie darbības rezultatīvie rādītāji | 7 |
| 2.3. | Maksas pakalpojumi | 8 |
| 3. | Personāls | 9 |
| 3.1. | Personāla vadība | 9 |
| 3.2. | Personāla mainība | 9 |
| 4. | Pārskats par iestādes pārvaldību efektīvas darbības nodrošināšanai | 9 |
| 4.1. | Sociālā aprūpe | 9 |
| 4.2. | Veselības aprūpe | 10 |
| 4.3. | Klientu drošība | 10 |
| 4.4. | Sociālā rehabilitācija un integrācija sabiedrībā | 11 |
| 4.5. | Cilvēktiesības | 11 |
| 4.6. | Sociālo pakalpojumu kvalitātes pārraudzība | 11 |
| 5. | Nākamā gada plānotie pasākumi | 12 |
| 5.1. | Iestādes attīstību ietekmējošie faktori | 12 |
| 5.2. | Nozīmīgākie plānotie remontdarbi un finanšu ieguldījumi 2021.gadā | 12 |
| 5.3. | Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem nākotnes kontekstā | 12 |

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss

Valsts sociālās aprūpes centrs "Zemgale" (turpmāk – VSAC "Zemgale") izveidots ar 2009.gada 30.oktobra Ministru kabineta rīkojumu Nr.746 "Par Labklājības ministrijas pakļautībā esošo valsts sociālās aprūpes centru reorganizāciju". VSAC "Zemgale" ir labklājības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbību nosaka 2009.gada 27.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.1242 "Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" nolikums".

VSAC "Zemgale" struktūru un darba organizāciju nosaka VSAC "Zemgale" reglaments. Atbilstoši reglamentam VSAC "Zemgale" 2019.gada 31.decembrī ir sešas struktūrvienības – administrācija un filiāles "Iecava", "Lielbērze", "Jelgava", "Ķīši", "Ziedkalne".

1.2. Iestādes funkcijas un uzdevumi

VSAC "Zemgale" īsteno valsts politiku ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jomā pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem – I un II grupas invalīdiem. Galvenie uzdevumi ir sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas, mājokļa nodrošināšana, lai apmierinātu personu ar smagiem garīga rakstura traucējumiem pamatvajadzības un uzlabotu funkcionēšanas spējas, t.sk., prasmes dzīvei ārpus institūcijas sabiedrībā.

1.3. Iestādes īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

VSAC "Zemgale" īsteno valdības funkcijas 10.120 "Sociālā aizsardzība invaliditātes gadījumā" šādu programmu un apakšprogrammu ietvaros:

- Programma 05.03.00 - Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās;
- Programma 62.07.00 - Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020);
- Programma 64.07.00 - Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014-2020);
- Programma 99.00.00 – Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem.

1.4. Pārskata gadā galvenie paveiktie uzdevumi

VSAC "Zemgale" 2020.gadā turpināja pilnveidot klientu dzīves apstākļus, nodrošināja klientiem kvalitatīvus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošināja ērtus un tiesību aktu prasībām atbilstošus darba apstākļus darbiniekiem.

Lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu efektīvu pārvaldību, identificētas līdzekļu ekonomijas iespējas. Pastiprināta vērība pievērsta VSAC "Zemgale" infrastruktūras sakārtošanai un iestādes lietošanā nodoto ēku uzturēšanas nodrošināšanai.

Pārskata gadā turpināts pilnveidot resursu vadības sistēmu "Horizon", nodrošinot medikamentu uzskaiti, klientu personīgo izdevumu uzskaiti, autotransporta ceļazīmju uzskaiti, lietošanā izsniegtā inventāra (zembilances) uzskaiti, kā arī apgūtas nepieciešamās iemaņas darbam ar pilnveidoto programmu.

Īpaša uzmanība pievērsta institūcijā dzīvojošo personu rehabilitācijas pasākumiem un saturīga brīvā laika pavadīšanai, atbilstoši katra vajadzībām un spējām.

Tiek veicināta institūcijā dzīvojošo personu integrācija sabiedrībā, apmeklējot dažādus pasākumus ārpus institūcijas – piemēram, tautas mūzikas festivāls, maksšķerēšanas sacensības, futbola turnīrs u.c. pasākumi.

Iestādes darbības virzienus un uzdevumus pārskata gadā noteica VSAC “Zemgale” Darba, Iepirkumu un Finansēšanas plāni 2020.gadam.

1.4.1. Pārskata gadā veiktie pasākumi infrastruktūras pilnveidošanai

Filiālē “Iecava”

Veikta vārtu uzstādīšana par 3 923 EUR un ierīkota video novērošana par 7 852 EUR. Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts un remontēts inventārs iestādes pieguļošajā teritorijā. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 5 854 EUR.

Filiālē “Lielbērze”

Aprūpes centra ēkai pirmā un otrā stāva telpām, kurās dzīvo aprūpes centra klienti un divām sanmezglu telpām veikti telpu apdares atjaunošanas darbi. Klientu telpu atjaunošanas darbi veikti par 189 356 EUR un aktu zāles remonts par 66 493 EUR. Veikta vecā šķūņa demontāža par 40 200 EUR, automātisko ugunsdrošības signalizācijas sistēmas izbūve un evakuācijas durvju pieslēgšana ugunsdrošības signalizācijas sistēmai par 17 101 EUR un ierīkota video novērošana par 20 014 EUR. Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika, veikti elektroinstalācijas darbi. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 7 927 EUR.

Filiālē “Jelgava”

Veikts klientu telpu kosmētiskais remonts 170 981 EUR, veļas mājas jumta nomaiņa 43 438 EUR un kāpņu telpas remonts 26 973 EUR. Veikts ūdens sūkņa remonts 2 184 EUR. Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika un remontēts inventārs iestādes pieguļošajā teritorijā. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 9 413 EUR.

Filiālē “Kīši”

Pirts mājai ārdurvju nomaiņa un grīdas seguma atjaunošanas darbi 11 989 EUR, pirts mājas jumta nomaiņa 22 234 EUR, ugunsdrošas durvju uzstādīšana 11 080 EUR un klientu telpu remonts 45 183 EUR. Veikta granulu apkures katla un apkures sistēmas izbūve saimniecības ēkā par 23 376 EUR, automātisko ugunsdrošības signalizācijas sistēmas izbūve un evakuācijas durvju pieslēgšana ugunsdrošības signalizācijas sistēmai par 35 962 EUR un veikta vecās administratīvās ēkas un atdzelzotavas demontāža par 80 125 EUR. Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika, remontēts inventārs, atjaunota sēta un mainītas lampas uz LED apgaismojumu. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas – 10 145 EUR.

Filiālē “Ziedkalne”

Veikts aprūpes centra ēkas otrā un trešā stāva telpām kosmētiskais remonts par 199 013 EUR un klientu guļamā korpusa ēkai jumta segums nomaiņa par 70 438 EUR un ierīkota video novērošanas sistēma par 3 910 EUR. Pašu spēkiem veikti iestādes dažādu telpu kosmētiskais remonts, atjaunota santehnika un remontēts inventārs. Aptuvenās remontmateriālu izmaksas 1 027 EUR.

1.4.2. Pārskata gada būtiskākie kapitālie ieguldījumi

Administrācija

Klientu aprūpes darba plānošanas, izpildes uzskaites un kontroles programmas izstrāde - programmas iegāde 12 088 EUR. Iegādāti trīs portatīvie datori un mikrofons par 3 154 EUR.

Uzstādīta durvju sistēmas kontrole 2 310 EUR. Iegādāti divi TV ekrāni un divi skapji par 3 836 EUR.

Filiālē “Iecava”

Iegādātas divas siltumnīcas par 2 577 EUR, telpu un virsmu dezinfekcijas iekārta par 5142,50 EUR, veļas mazgājamā mašīna par 4 123 EUR un automašīnai pabeigta ratiņkrēslu pacelēja uzstādīšana 2 050 EUR.

Automātiski veramo vārtu uzstādīšana par 7 957 EUR. Video novērošanas ierīkošana par 29 433 EUR. Dezinfekcijas lampa par 405 EUR.

Filiālē “Lielbērze”

Iegādāta lapene klientu vajadzībām par 3 355 EUR, telpu un virsmu dezinfekcijas iekārta par 5142,50 EUR, veļas mašīna par 5 822 EUR, pretizgulējumu aktīvais matracis par 790 EUR un automašīnai pabeigta ratiņkrēslu pacelēja uzstādīšana par 2 050 EUR.

Automātiski veramo vārtu uzstādīšana par 2 473 EUR. Dezinfekcijas lampa par 405 EUR.

Filiālē “Jelgava”

Iegādātas divas veļas mazgājamās mašīnas par 9 945 EUR, fizioterapeita aprīkojums par 8 326 EUR (slings, treniņkāpnes, kušete).

Automātiski veramo vārtu uzstādīšana par 4 642 EUR. Video novērošanas ierīkošana par 22 500 EUR. Iegādāta telpu un virsmu dezinfekcijas iekārta par 5 142 EUR. Divas dezinfekcijas lampas par 804 EUR.

Filiālē “Ķīši”

Iegādāta telpu un virsmu dezinfekcijas iekārta par 5 142,50 EUR, veļas mazgājamā mašīna par 5 822 EUR un veļas žāvētājs par 2 898 EUR. Automašīnai uzstādīts ratiņkrēslu pacelājs par 5 922 EUR.

Video novērošanas ierīkošana par 15 567 EUR. Dezinfekcijas lampa par 405 EUR

Filiālē “Ziedkalne”

Siltumnīcas iegāde par 711 EUR, telpu un virsmu dezinfekcijas iekārta par 5142,50 EUR un automašīnai pabeigta ratiņkrēslu pacelēja uzstādīšana par 2050 EUR.

Automātiski veramo vārtu uzstādīšana par 1 948 EUR. Video novērošanas ierīkošana par 22 000 EUR. Dezinfekcijas lampa par 405 EUR.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Budžets

1.tabula (kopējais budžets)

| Klasifikācijas kods | Posteņa nosaukums | pārskata plāns | pārskata perioda izpilde | iepriekšējā pārskata perioda izpilde | pārskata perioda izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu | % pret iepriekšējo pārskata perioda izpildi | izpilde pret plānu | % izpilde pret plānu |
|---------------------|--|------------------|--------------------------|--------------------------------------|---|---|--------------------|----------------------|
| A | B | 1 | 2 | 3 | 4=2-3 | 5=4/3x100 | 6=1-2 | 7=6/1x100 |
| I. | IEŅĒMUMI | 8 751 093 | 8 741 442 | 8 247 144 | 494 298 | 5,99 | 9 651 | 0,11 |
| 3.0 | Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi | 1 422 388 | 1 417 057 | 1 375 287 | 41 770 | 3,04 | 5 331 | 0,37 |
| 5.0 | Transferti | 5 930 | 1 610 | 8 528 | -6 918 | -81,12 | 4 320 | 72,85 |
| 7.0 | Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem | 7 322 775 | 7 322 775 | 6 863 329 | 459 446 | 6,69 | 0 | 0 |
| II. | IZDEVUMI | 8 759 266 | 8 656 310 | 8 238 972 | 417 338 | 5,07 | 102 956 | 1,18 |
| 1.0. | Uzturēšanas izdevumi | 7 689 421 | 7 586 466 | 7 171 020 | 415 446 | 5,79 | 102 955 | 1,34 |
| 1.1. | Kārtējie izdevumi | 7 399 276 | 7 298 446 | 6 993 356 | 305 090 | 4,36 | 100 830 | 1,36 |
| 1000 | <i>Atlīdzība</i> | <i>5 200 204</i> | <i>5 099 477</i> | <i>5 053 894</i> | <i>45 583</i> | <i>0,9</i> | <i>100 727</i> | <i>1,94</i> |
| 2000 | <i>Precēs un pakalpojumi</i> | <i>2 199 072</i> | <i>2 198 969</i> | <i>1 939 462</i> | <i>259 507</i> | <i>13,38</i> | <i>103</i> | <i>0</i> |
| 1.3. | Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti | 290 145 | 288 020 | 177 664 | 110 356 | 62,12 | 2 125 | 0,73 |
| 2.0. | Kapitālie izdevumi | 1 069 845 | 1 069 845 | 1 067 952 | 1 893 | 0,18 | 0 | 0 |
| III. | IEŅĒMUMU PĀRSNIEGUMS (+), DEFICĪTS (-) (I - II) | -8 173 | 85 132 | 8 172 | 76 960 | 941,75 | -93 305 | 1141,62 |
| IV. | Finansēšana | 8 173 | -85 135 | -8 172 | -76 963 | 941,79 | 93 308 | 1141,66 |
| | Naudas līdzekļi un noguldījumi (bilances aktīvā) | 0 | -85 135 | -8 172 | -76 963 | 941,79 | 85 135 | 0 |
| | Papildu informācija: | | | | | | | |
| | Naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+)) | 0 | -85 133 | -8 172 | -76 961 | 941,76 | 85 133 | 0 |
| | Slēgtie budžeta asignejumi, t.sk.: | x | 0 | 2 068 | -2 068 | -100 | | |
| | Pārējie vispārējā kārtībā piešķirtie slēgtie asignejumi | x | 0 | 2 068 | -2 068 | -100 | | |

VSAC "Zemgale" izdevumu izpilde 2020.gada 12 mēnešos ir 8 741 442 *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošā pārskata perioda izpildi finansējums ir palielinājies par 494 298 *euro* jeb 5,99%.

Ieņēmumu izmaiņu galvenie ietekmējošie faktori, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu:

1. Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu palielinājums no klientu pensijām, sociālajiem pabalstiem, darbinieku ēdināšanas ieņēmumiem un apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas ir 41 770 *euro* jeb 3,04%.
2. Transferti samazinājušies par 6 918 *euro* jeb 81,12%. Samazinājumu ietekmēja pašvaldību klientu skaita samazināšanās, kuri dzīvo valsts sociālās aprūpes centrā.
3. Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem palielinājusies par 459 446 *euro* jeb 6,69%, pamatojoties uz piešķirtajiem papildus finanšu līdzekļiem un veikto pārrēķinu pēc faktisko klientu dienu skaita centrā (Labklājības ministrijas 2020.gada 2.novembra rīkojums Nr.94, 19.jūnija rīkojums Nr.55, 01.aprīļa rīkojums Nr.34, un Finanšu ministrijas rīkojumi "Par apropriācijas izmaiņām" 2020.gada 20.novembra Nr.480, 9.marta rīkojums Nr.68 un 2.marta rīkojums Nr.58).

Izdevumu izmaiņu galvenie ietekmējošie faktori, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu:

1. Atlīdzības izdevumi palielinājušies par 45 583 *euro* jeb 0,9% - saistībā ar ārstniecības personu atlīdzības pieaugumu, ko finansē Veselības ministrija.
2. Precēm un pakalpojumiem izdevumi palielinājušies par 259 507 *euro* jeb 13,38% -

saistībā ar papildus piešķirtajiem finanšu līdzekļiem filiāļu telpu remontiem un bīstamo ēku demontāžai.

3. Sociālo pabalstu izdevumi palielinājušies par 110 356 *euro* jeb 62,12%, jo klientiem izmaksājamā kabatas nauda palielinājusies no 10% uz 15%.
4. Kapitālie izdevumi palielinājušies par 1 893 *euro* jeb 0,18% - saistībā ar papildus piešķirtajiem finanšu līdzekļiem inventāram Covid-19 izplatības novēršanai.

Apakšprogrammas "Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) īstenotie projekti labklājības nozarē (2014-2020)" ietvaros veikta filiālē "Ķīši" klientu dzīvojamās ēkas siltināšanas projekta realizācija. Izlietotais finansējums ir 170 400 *euro*, t.i. 100% no plānotā.

Apakšprogrammas "Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014-2020)" ietvaros realizēts projekts "Vienotais platību maksājums un papildus valsts tiešie maksājumi VSAC "Zemgale"". Izlietotais finansējums ir 1610 *euro*, t.i. 93,95 % no plānotā. Iegādātas dārzeņu sēklas un dārza inventārs.

Apakšprogrammas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" ietvaros iegādāts inventārs un materiāli Covid-19 izplatības ierobežošanai, video novērošanas ierīkošanai un automātiski veramo vārtu uzstādīšanai 125 227 *euro* apmērā, t.i. 100% no plānotā.

Ņemot vērā, ka uz 31.12.2020. atlikumā ir palikusi neizlietota dotācija 93 305 *euro* apmērā, tad pamatojoties uz likuma "Likums par budžetu un finanšu vadību" 9.1 panta 3.daļu, Centrs lūdz finansējuma atlikumu iestrādāt 2021.gada budžetā.

2.2. Plānotie darbības rezultātīvie rādītāji

Pārskata periodā klientu vietu skaits saglabājās iepriekšējā gada līmenī (2.tabula). Pārskata periodā amata vietu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu nav mainījies.

2.tabula. Rezultatīvais rādītājs "Klientu vietu skaits"

| Nr. p.k. | Struktūrvienība | Plāns (01.01.2020.) | Izmaiņas gada laikā | Rezultatīvais rādītājs (31.12.2020.) |
|-----------------------|---------------------|---------------------|---------------------|--------------------------------------|
| VSAC "Zemgale" | | 753 | 0 | 753 |
| 1. | filiāle "Iecava" | 147 | 0 | 147 |
| 2. | filiāle "Lielbērze" | 150 | 0 | 150 |
| 3. | filiāle "Jelgava" | 214 | 0 | 214 |
| 4. | filiāle "Ķīši" | 90 | 0 | 90 |
| 5. | filiāle "Ziedkalne" | 152 | 0 | 152 |

3.tabula. Rezultatīvais rādītājs "Amata vietu skaits"

| Nr. p.k. | Struktūrvienība | Plāns (01.01.2020.) | Izmaiņas gada laikā | Rezultatīvais rādītājs |
|-----------------------|---------------------|---------------------|---------------------|------------------------|
| | | | | 5 |
| | | 3 | 4 | =3+4 |
| VSAC "Zemgale" | | 447.20 | 0.0 | 447.20 |
| 1. | filiāle "Iecava" | 81.50 | 0.00 | 81.50 |
| 2. | filiāle "Lielbērze" | 86.50 | 0.00 | 86.50 |
| 3. | filiāle "Jelgava" | 118.60 | 0.00 | 118.60 |
| 4. | filiāle "Ķīši" | 64.50 | 0.00 | 64.50 |
| 5. | filiāle "Ziedkalne" | 76.10 | 0.00 | 76.10 |
| 7. | administrācija | 20.00 | 0.00 | 20.00 |

2.3. Maksas pakalpojumi

VSAC "Zemgale" 2020.gadā sniedza maksas pakalpojumus atbilstoši Ministru kabineta 2019.gada 5.novembra noteikumiem Nr.518 "Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāžu maksas pakalpojumu cenrādi"

4.tabula. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem

| Klasifikācijas kods | Posteņa nosaukums | Plāns, tāme gadam | Budžeta izpilde / pārskata periodā | Izpilde, % |
|---------------------|---|---------------------|------------------------------------|---------------|
| I. | IEŅĒMUMI | 1422388 | 1417056.83 | 99.63 |
| 3.0. | MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI | 1422388 | 1417056.83 | 99.63 |
| 21.3.0.0. | Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi | 1 361 151.00 | 1 370 589.31 | 100.69 |
| 21.3.8.0. | Ieņēmumi par nomu un īri | 1240 | 732.14 | 59.04 |
| 21.3.8.1. | Ieņēmumi par telpu nomu | 1007 | 499.82 | 49.63 |
| 21.3.8.4. | Ieņēmumi par zemes nomu | 233 | 232.32 | 99.71 |
| 21.3.9.0. | Ieņēmumi par pārējiem budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem | 1415407 | 1411753.27 | 99.74 |
| 21.3.9.1. | Maksa par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs | 1361389 | 1361042.08 | 99.97 |
| 21.3.9.4. | Ieņēmumi par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem | 19527 | 16877.08 | 86.43 |
| 21.3.9.7. | Iestādes saņemtā atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrības par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu, tai skaitā autoavārijā cietušo automašīnu | 6323 | 6322.85 | 100.00 |
| 21.3.9.9. | Citi ieņēmumi par maksas pakalpojumiem | 28168 | 27511.26 | 97.67 |
| 21.4.0.0. | Pārējie 21.3.0.0.grupā neklasificētie budžeta iestāžu ieņēmumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi | 5741 | 4571.42 | 79.63 |
| 21.4.9.0. | Citi iepriekš neklasificētie maksas pakalpojumi un pašu ieņēmumi | 5741 | 4571.42 | 79.63 |
| 21.4.9.9. | Pārējie iepriekš neklasificētie pašu ieņēmumi | 5741 | 4571.42 | 79.63 |

3. PERSONĀLS

3.1. Personāla vadība

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumiem Nr.66 "Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību", visiem darbiniekiem noteiktas kategorijas un atbilstoši noteiktajām kategorijām mēnešalgas.

VSAC "Zemgale" ir atbilstoši darba apstākļi un pozitīva darba vide, tāpēc nepieciešams turpināt nodrošināt saviem darbiniekiem labu darbavietu, pilnveidot viņu kvalifikāciju, risināt psihosociālās problēmas, veicināt drošu un produktīvu darbu jebkurā vecumā, tādejādi samazinot darbinieku mainību, novēršot darba vides riska faktorus un paaugstinot darbinieku produktivitāti.

3.2. Personāla mainība

VSAC "Zemgale" 2020.gada 1.janvārī bija 447.20 amata vietas. Līdz 2020.gada 31.decembrim amata vietu skaits netika mainīts- 447.20.

2020.gadā VSAC "Zemgale" darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar 43 darbiniekiem, izbeigtas ar 97 darbiniekiem. Šādai personāla mainībai, var minēt vairākus iemeslus - konkurēt nespējīgs atalgojums, liels darba apjoms, liela psihoemocionālā slodze, dzīvesvietas maiņa uz citu Latvijas reģionu vai ārpus Latvijas.

Darbinieku mainība pa filiālēm analizēta 5.tabulā. Augstā darbinieku mainība filiālēs "Jelgava" un "Iecava" daļēji saistīta ar blakus esošajām apdzīvotajām vietām un ērto satiksmi uz galvaspilsētu.

5.tabula. Personāla mainība

| Periods 2020.gads | Vidējais darbinieku skaits | Pieņemti darbinieki | Atbrīvoti darbinieki | Personāla mainības koeficients (3+4)/2 |
|--------------------------------|----------------------------------|------------------------|-------------------------|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| Administrācija | 20 | 5 | 10 | 0.75 |
| Iecava | 78 | 8 | 18 | 1.3 |
| Jelgava | 115 | 8 | 28 | 1.8 |
| Ķīši | 65 | 1 | 4 | 2.5 |
| Lielbērze | 81 | 12 | 22 | 1.7 |
| Ziedkalne | 71 | 9 | 15 | 1.2 |
| Kopā VSAC "Zemgale" | 430 | 43 | 97 | 9.25 |

4. PĀRSKATS PAR IESTĀDES PĀRVALDĪBU EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

4.1. Sociālā aprūpe

Katram VSAC „Zemgale” klientam reizi gadā tiek veikta funkcionālo spēju izvērtēšana, pielietojot *Klienta pašaprūpes prasmju un neatkarības izvērtējuma instrumentu*. Atbilstoši funkcionālo spēju izvērtējumam, pārskata perioda beigās, 1. aprūpes līmenis noteikts 79 klientiem, 2. aprūpes līmenis – 225 klientiem, 3. aprūpes līmenis – 285 klientiem, 4. aprūpes

līmenis – 109 klientiem. Veicot klientu aprūpi, tiek ņemta vērā klienta piederība riska grupai un uzraudzības veidam, aktualizētas klienta problēmas un to dinamika.

Noteikts minimālais aprūpes personāla skaits un atbildība, ņemot vērā klientu funkcionālās spējas (aprūpes līmeņus), kā arī riska faktorus klientu drošības nodrošināšanai.

Filiālēs izvērtēta un tiek uzlabota vides pieejamība klientiem ar funkcionāliem traucējumiem. Tiek labiekārtotas filiāļu telpas, teritorijas, uzlabojot celiņus un pastaigu laukumus klientiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

Organizētas regulāras sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un veselības aprūpes speciālistu sanāksmes aktuālo jautājumu risināšanai.

Vērsta pastiprināta uzmanība izmaiņām klientu uzvedībā, emocionālajā stāvoklī, kā arī informācijas apmaiņai starp speciālistiem un savlaicīgai papildus kompetentu speciālistu piesaistīšanai, lai nodrošinātu tūlītēju klienta problēmsituāciju risināšanu.

Darbiniekiem, kuri iesaistīti klientu sociālajā aprūpē, sociālajā rehabilitācijā un veselības aprūpē, tiek nodrošinātas profesionālas supervīzijas.

Veicināta sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas personāla izglītošana, tiek organizētas profesionālā atbalsta grupas sociālā darba speciālistiem.

4.2. Veselības aprūpe

Filiāļu Veselības punktos nodrošināta regulāra sadarbība ar ģimenes ārstiem un psihietriem, kā arī citiem veselības aprūpes speciālistiem, klientu veselības problēmu risināšanai. Klientu veselības aprūpi sarežģīja Covid 19 infekcijas izplatība un tās rezultātā ieviestie ierobežojumi, tajā skaitā ārstniecības iestāžu apmeklēšanas ierobežojumi.

Veikta briļļu iegāde klientiem ar redzes traucējumiem, kā arī nodrošināts zobārsta apmeklējums, veikta zobu protezēšana.

Tiek pilnveidota un optimizēta savstarpējā komunikācija starp klienta aprūpes un ārstniecības procesā iesaistītajām ārstniecības personām un klientu. Izstrādāti iekšējie noteikumi zāļu aprites uzlabošanai, aktualizēti un uzlabota klientu veselības aprūpes organizēšanas kārtība, gulošu un mazkustīgu klientu aprūpes kārtība, medicīnisko ierakstu un informācijas aprites kvalitātes uzlabošanai.

Regulāri tiek izvērtēti drošības riski un veikti risku mazinošie pasākumi, augsta riska klientiem vai klientu grupām, kas saistīti ar klienta vecumu, veselības stāvokli un nepieciešamību pēc īpašas aprūpes.

Veikta aptauja par klientu apmierinātību ar sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, sniegti ieteikumi veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai. Nodrošināta vienota pieeja iekšējam kontrolēm filiālēs par klientu aprūpi, dokumentācijas aizpildīšanu un higiēniskā režīma ievērošanu.

4.3. Klientu drošība

Aktualizētas vadlīnijas klientu risku grupu atpazīšanai un preventīvajiem pasākumiem, nosakot piederību riska grupai. Lai nodrošinātu klientu katrā filiālē izstrādāts ar klientiem saistīto risku vadības plāns, kurā apzināti risku veidi, veikts risku novērtējums, kā arī veicamie risku novēršanas pasākumi. Pakalpojumu nodrošināšanas nodaļas speciālisti vada profesionālā atbalsta grupas sociālā darba speciālistiem, izvērtējot klientu drošības jautājumu aspektus. Filiālēs klientiem tiek veiktas apmācības par drošību uz ceļa, pie ūdenstilpnēm, mežā, veikta klientu instruēšana par elektrodrošību, ugunsdrošību.

Izvērtēti ar klientu drošību saistītie negadījumi, veiktas darbības, lai nepieļautu to atkārtosanos. Darbinieki atkārtoti instruēti par rīcību ārkārtas situācijās. Pārskatīts un aktualizēts minimālais personāla nodrošinājums filiālēs, tajā skaitā, nakts laikā.

4.4. Sociālā rehabilitācija un integrācija sabiedrībā

2020. gadā izstājušies 75 klienti, iestājušies 24 klienti. Patstāvīgā dzīvē mājās atgriezušies 4 klienti. VSAC "Zemgale" filiāles "Jelgava" Pusceļa mājā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu 2020.gadā vidēji saņēma 20 klienti. Deinstitutionalizācijas projektā iesaistījušies 86 centra klienti, kuri tiek sagatavoti patstāvīgai dzīvei ārpus institūcijas. Klientiem, kuri iesaistījušies deinstitutionalizācijas projektā, Individuālais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plāns tiek sagatavots, atbilstoši deinstitutionalizācijas projekta Individuālā atbalsta plānā noteiktiem mērķiem un uzdevumiem.

2020.gadā atkārtoti veikta sarakste ar tām pašvaldībām, kurās klienti deinstitutionalizācijas projekta ietvaros izteikuši vēlmi uzsākt patstāvīgu dzīvi sabiedrībā. Pašvaldībām sniegta rakstveida informāciju par klientu un tā vajadzībām, kā arī atbalsta pasākumu nepieciešamību un izmitināšanu to administratīvajā teritorijā.

Vairāki filiāļu klienti uzsākuši mācības Sociālās integrācijas valsts aģentūras Jūrmalas Profesionālajā vidusskolā, mācības pabeigt traucējuši Covid-19 ieviestie ierobežojumi, mācības pabeiguši 2 klienti. Pabeidzot mācības, klienti iegūst profesionālo kvalifikāciju, lai, uzsākot patstāvīgu dzīvi ārpus institūcijas, varētu sevi piedāvāt darba tirgū.

Izstrādāti mēneša aktivitāšu plāni un nodrošinātas sociālās rehabilitācijas nodarbības, atbilstoši mēneša plānam un katra klienta vajadzībām. Regulāri tiek veikta sociālās rehabilitācijas procesa efektivitātes izvērtēšana, katram klientam individuāli.

VSAC "Zemgale" filiālēs nodrošinātas sadzīves prasmju apmācības klientiem, klientu patstāvības un integrācijas sabiedrībā veicināšanai. Tiek aktualizētas un pilnveidotas klientu sociālās rehabilitācijas, sociālo prasmju uzlabošanas un brīvā laika pavadīšanas programmas.

Nodrošinātas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas VSAC "Zemgale" filiālēs un ārpus iestādes. 2020. gadā Covid 19 ierobežojumu dēļ, klientu aktivitātes ārpus filiāles notikušas mazāk.

Filiālēs 2020. gadā klientiem piedāvāta iespēja piedalīties māksliniecišķās pašdarbības kolektīvos. Laikā, kad samazināti Covid 19 radītie ierobežojumi, mazās grupās organizēti pārgājieni, ekskursijas, valsts svētku, gadskārtu atzīmēšana, klientu ikmēneša jubileju pasākumi.

4.5. Cilvēktiesības

Nodrošināta klientu personīgās dzīves neaizskaramība - iespējas telefoniski sazināties ar tuviniekiem, tikties iestādē, ciemoties pie draugiem un tuviniekiem, (kad atļāva Covid 19 ierobežojumu atvieglojumi). Covid 19 laikā klientiem ar personāla atbalstu nodrošināti arī alternatīva saziņa ar tuviniekiem (Zoom, WhatsUP, elektroniski).

Klientiem ir nodrošināta iespēja iesniegt priekšlikumus un sūdzības. Tiek nodrošināti apstākļi konfidencialitātes saglabāšanai, privātā sarunā ar klientu iegūtā informācija netiek izpausta, klienta personas lietas un dati pieejami tikai darbiniekam, kurš strādā ar klientu, dokumenti tiek uzglabāti telpās, kas pieejamas tikai darbiniekiem.

4.6. Sociālo pakalpojumu kvalitātes pārraudzība

Reizi ceturksnī katrā filiālē veiktas klientu aptaujas par apmierinātību ar pakalpojumu. Aptaujās noskaidroti aktuāli jautājumi, t.sk. – par ēdināšanu, par veselības aprūpi un higiēnas preču nodrošinājumu, par drošību u.c. Aptaujās regulāri piedalās 40%-60% centra filiāļu klientu.

Filiālēs nodrošināts sociālās aprūpes padomes darbs, iesaistot klientus un pašvaldību pārstāvjus. Sociālās aprūpes padomes sanāksmes notikušas vidēji reizi ceturksnī.

Veikta pakalpojuma kvalitātes iekšējā kontrole filiālēs –18 plānotas un 2 neplānotas pārbaudes par pakalpojuma kvalitāti (t.sk. veselības aprūpe, higiēna, klientu drošība, dokumentācijas aizpildīšanas kvalitāte, zāļu aprīte u.c.).

Būtiskākie jautājumi, kas ietekmējuši pakalpojuma 2020.gadā, kvalitāti:

- klientu slimības gadījumi ar Covid 19 infekciju un radītie ierobežojumi;
- bieža un ilgstoša personāla darbanespēja (pamatā Covid 19 infekcijas rezultātā);
- nepietiekošs sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas personāla nodrošinājums;
- personāla attieksme (iejūtība, ieinteresētība, individuāla pieeja, rutīna darbā, izdegšanas sindroms).
- klientu motivēšana iesaistīties sociālās rehabilitācijas un saturīga brīvā laika pavadīšanas nodarbībās.

5. NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. Iestādes attīstību ietekmējošie faktori

Viens no galvenajiem instrumentiem pamatdarbības augstāku rezultātu sasniegšanai ir klientu sociālās rehabilitācijas programmu pielietošana ikdienas darbā, regulāra tās izpildes kontrole un uzlabošana. Deinstitutionalizācijas procesa ietvaros turpināt uzsākto klientu sagatavošanu patstāvīgai dzīvei, saskaņā ar atbalsta plāniem.

Ņemot vērā pakalpojumu un preču izmaksu pieauguma tendenci un esošā finansējuma apjomu, arvien grūtāk ir nodrošināt infrastruktūras sakārtošanu un VSAC “Zemgale” lietošanā nodoto ēku uzturēšanu, kas būtiski var ietekmēt sniegto pakalpojuma kvalitāti. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un izmaksu efektīvu pakalpojumu, nepieciešams izvērtēt katras filiāles infrastruktūru, nākotnes perspektīvas un restrukturizācijas iespējas. Strādāsim pie VSAC “Zemgale” identitātes stiprināšanas, pilnveidosim informācijas ievietošanu iestādes mājas lapā.

Īpaša vērība tiks veltīta mērķtiecīgai personāla apmācībai, uzsvāru liekot tieši uz aprūpes personāla izglītošanu.

5.2. Nozīmīgākie plānotie remontdarbi un finanšu ieguldījumi 2021.gadā

Nākamajā pārskata gadā iestādē ir plānoti vairāki infrastruktūras uzturēšanas pasākumi, ņemot vērā katras filiāles aktualitāti. Filiālē “**Iecava**” plānots pašu spēkiem veikt 1.dzīvojamo korpusu remontu, 2.dzīvojamā korpusā 1.stāva nodarbību telpu grīdas seguma remonts. Filiālē “**Jelgava**” filiāles iebraucamo vārtu remonts, klientu relaksācijas telpas remonts, frizētavas telpas remonts, balkonu grīdu flīzēšana 2. un 3. stāva balkoniem. Filiālē “**Ķīši**” ēdamzāles griestu, kolonnu un sienu kosmētiskais remonts, 1.stāva sanitārajā telpā santehnikas inventāra nomaiņa, klientu dzīvojamo telpu kosmētiskais remonts. Filiālē “**Lielbērze**” pašu spēkiem plānots veikt klientu dzīvojamo telpu kosmētisko remontu. Filiālē “**Ziedkalne**” frizētavas telpas izveide, klientu istabiņu kosmētiskais remonts, kapellas un rehabilitācijas telpas kosmētiskais remonts.

5.3. Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem nākotnes kontekstā

Arvien grūtāk ir atrast kvalificētu personālu, kas būtu motivēts strādāt ar centra klientiem – gan psihoemocionāli smagā darba, gan arī nekonkurētspējīgā atalgojuma dēļ.

Pasliktinoties klientu funkcionālajam stāvoklim, palielināsies nepieciešamība pēc ergoterapeita un fizioterapeita pakalpojumiem, kuru piesaisti apgrūtinā nekonkurētspējīgs atalgojums.

Nepieciešams nodrošināt VSAC “Zemgale” filiāļu ēku stāvokli atbilstoši minimālajām prasībām sociālo pakalpojumu sniegšanai.

Nolietota un novecojusi infrastruktūra (piemēram, inženierkomunikācijas, ventilācijas sistēmas), kurā nav veikti kapitālieguldījumi kopš to ekspluatācijas uzsākšanas un nākotnē veidos nepieciešamību pēc būtiskiem ieguldījumiem.

Covid-19 izraisītā pandēmija un tās ietekme uz cilvēkresursu nodrošināšanu.

Valsts sociālās aprūpes centra “Zemgale” reorganizācija likvidējot Valsts sociālās aprūpes centru “Zemgale” un Valsts sociālās aprūpes centru “Vidzeme” un izveidojot jaunu Valsts sociālās aprūpes centru “Zemgale”.